

CATHOLICORUM.

Unde hic modus Deiparam Virginem
salutandi profuxit?

*Primum ab exemplo Angeli Gabrielis, & sancte
Elisabethae: deinde ex usu ipso, & consensu
Ecclesiae Catholicae.*

Quem verò fructum adfert haec salutatio?

*Sacrosancta virginis, & Dominica Incarnati-
onis gratiam, & aequè salutarem nobis refricat
memoriam: ac praeterea monet, ut gratiosa Vir-
ginis favorem, atque apud Deum intercessionem
nobis conciliemus.*

Quid discimus ex hac salutatione?

*Eximias dotes, ac laudes incomparabilis Vir-
ginis: ut, quod Dei donis, ac virtutibus amplissi-
mis referta: quod eadem Virgo & Mater; quod
inter omnes omnium temporum mulieres benedi-
cta: quod Regis Regum, Christi, Dei, & Domini
nostri parens, ac proinde inventrix gratiae, ac ge-
nitrix vitae nobis extitit.*

CAPUT III.

DE CHARITATE ET DECALOGO.

Quid est Charitas?

Infusa à Deo virtus, quae Deus propter se dili-
gitur, proximus autem propter Deum. Deut. 22.
Luc. 19.

Quot sunt Charitatis praecipua?

*Duo principalia: Diliges Dominum Deum
tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex totis viribus tuis: hoc
est primum, & maximum mandatum. Secundum*

verò

PARVUS CATECH.

verò simile huic : Diliges proximum tuum sicut te ipsum , in his præceptis universa lex pendet & propheta.

Quo indicio se prodit charitas erga Deum ?

Joan. 5. Si ejus observes mandata : hæc est enim charitas Dei, ut mandata ejus custodiamus : & mandata

Joan. 14. ta ejus gravia non sunt : & Christus ipse docet : Qui habet mandata mea , & servat ea , ille est , qui diligit me.

Quomodo se prodit , & agnoscitur Charitas erga proximum ?

1. Cor. 14. Charitas patiens est , benigna est : Charitas non æmulatur , non agit peperam , non inflatur , non est ambitiosa , non quærit quæ sua sunt , non irritatur , non cogitat malum , non gaudet super iniquitate , congaudet autem veritati : omnia suffert , omnia credit , omnia sperat , omnia sustinet.

Cur præcepta Decalogi decem proponuntur ?

Esi duo sint Charitatis præcepta , in quibus plenitudo legis versatur , tamen præcepta Decalogi circo adjiciuntur , ut perspicuè magis omnes intelligant , quæ ad charitatem tum Deo , tum proximo exhibendam pertinent.

Quæ sunt præcepta Decalogi ?

Primum,

Exod. 10. Ego sum Dominus Deus tuus. Non habebis

Deut. 5. Deos alienos coram me : non facies tibi sculptile ,

Matt. 5. ut adores illud.

& 19.

Secundum,

Non assumes nomen Domini Dei tui in vanum ,

nec

CATHOLICORUM.

nec enim infontem habebit Dominus eum, qui assumpserit nomen Domini sui frustra.

Tertium.

Memento, ut diem Sabbathi sanctifices.

Quartum.

Honora Patrem tuum, & Matrem tuam, ut sis longævus super terram, quare Dominus Deus tuus dabit tibi.

Quintum.

Non occides.

Sextum.

Non mœchaberis.

Septimum.

Non furtum facies.

Octavum.

Non loquêris contra proximum tuum falsum testimonium.

Nonum.

Non concupisces uxorem proximi tui.

Decimum.

Non domum, non agrum, non servum, non ancillam, non bovem, non asinum, nec uniuersa que illius sunt.

Quid sibi vult primum præceptum:

Non habebis Deos alienos?

Prohibet ac damnat idololatriam, seu cultum falsorum Deorum, artem magicam, vel Divinatoriam, observationes superstitiosas, omnem denique cultum impium: è diverso autem requirit, ut unum Deum, optimum, maximum credamus, colamus, & invocemus.

Licet-

PARVUS CATECH.

Licetne Sanctos colere & invocare?

Damas. Licet, non ad eum quidem modum, quo jubet
L. x. c. 16. mur Deum colere & invocare, tanquam creato-
rem, & redemptorem, & largitorem bonorum
omnium: at longe inferiore gradu, nimirum ve-
Joan. 15. luti dilectissimus Dei amicos, nostrosque apud ip-
sum intercessores, & patronos.

Huicne præcepto adversatur usus imaginum
Christi ac Sanctorum?

Damas. Nequaquam: quia præcepto huic: Non facies
lib. 4. tibi sculptile, causa mox additur. Ut adores il-
Gregor. lud. Videlicet Ethnicorum more, qui falsorum
lib. 6. Deorum statuunt simulacra, & idola sua impiè
Epist. colunt. Nos autem in imaginibus Christum, &
Synod. Sanctos, quos representant, pio à majoribus tra-
Nican. dito more veneramus.

Quid secundam prohibet.

Non assumes nomen Domini Dei tui
in vanum?

Lev. 19. Vetat ab usum Divini nominis, & irreveren-
Eccles. 5. tiam, que committitur à perjuris & blasphemis,
Matt. 5. per Deum, Sanctos, vel creaturam aliquam abs-
que gravi causa, veritate, ac reverentia juran-
ribus.

Quid imperat tertium præceptum?

Memento, ut diem Sabbathi sanctifices?

Vult Sabbatum, seu diem festum in Ecclesia
Lev. 23. piis operibus celebrari: quod fit adeundo tem-
Num. 10. plum, & audiendo Missam. Laborare autem hoc
tempore, & occupationibus deditum esse servi-
libus, planè interdicit.

Quid

CATHOLICORUM.

Quid injungit quartum :

Honora patrem & matrem ?

Ut his, qui secundum Deum vite nostra sunt *Ephes. 6.*
auctores, reverentiam, obedientiam, opemque pra- *Coloss. 3.*
stemus, ac omni demum officii genere illis ipsis sa-
tisfaciamus. Deinde jubet, ut Magistratus tum
Civiles, tum Ecclesiasticos, parentum & majorum *Rom. 13.*
loco habeamus, illorum dicto lubentes pareamus, *Hebr. 13.*
& revereamur potestatem atque auctoritatem. *1. Pet. 2.*

Quâ ratione potestatem & auctoritatem
Ecclesiasticam reverebimur ?

Videlicet, si sacris & œcumenicis Conciliis, si
receptis Apostolorum ac Patrum institutis, ac de-
cretis, si probatis Majorum consuetudinibus, de-
nique si summis Ecclesie pastoribus, ac Pontifici-
bus tribuerimus, quam singularem illis debemus
observantiam, obedientiamque. Ubi vel maximè
peccant, qui cultum divinum, & sanctiones, cere-
moniasque Ecclesiasticas convellunt atque contè-
merant : tum qui Synodis & Pontificibus obtre-
dant, ac in Sacerdotum jura & templum volant,
sacra profanantes.

Quid sibi vult quintum præceptum :

Non occides ?

Prohibet vim externam, cadem, & injuriam
omnem, que corpori ac vite proximi adferri pos-
sit. Ad hæc, iram, odium, rancorem, indignatio-
nem, & quosvis affectus, ad proximi lesionem quo-
vis modo spectantes, excludit, & penitus resecat.

Quid verat sextum :

Non mœchaberis ?

Fornicationem, adulterium, & obscenos illegi-
B timos-

Matt. 5.

Deut. 5.

1. Cor. 6.

PARVUS CATECH.

Matt. 4. timōsque concubitus, tunc quidquid honestati, vē-
Ephes. 5. recundia, & ingenuo pudori adversatur. Nam &
1. Thes. 4. quid viderit mulierem ad concupiscendam eam,
Hebr. 13. jam incechatus est eam in corde suo.

Quid præcepto septimo cavetur,
Non furtum facies?

Lev. 59. Omnis rei aliena illicita contrectatio & usur-
Ephes. 4. patio: ut sit in furto, rapina, usura, lucris injustis,
dolis malis, & iniquis contractibus: demum qui-
busvis commutationibus, & distributionibus, qui-
bus Christiana charitas leditur, & proximus cir-
sumvenitur.

Quid in octavo agitur,
Non loqueris contra proximum falsum
testimonium?

Exod. 23. Interdicitur testimonium falsum, mendaciam,
Ephes. 4. & omnis lingua contra proximum abusus: ut est
Jacob. 4. in susurronibus, detrectatoribus, maledicis, adu-
1. Pet. 2. latoribus, mendacibus, ac perjuris.

Quid postrema duo præcepta,
Non concupisces uxorem, nec rem
proximi?

Matt. 5. Vetat concupiscentiam uxoris ac rei alienæ:
Deut. 5. quoniam quod alienum est, haud solum injustè &
1. Thes. 4. pro libidine nostra occupare non licet; sed ne vo-
luntate quidem ad illud appetendum ferri debe-
mus: ita nostris rebus contenti, absque omni
invidia, emulatione, & cupiditate vivamus.

Quæ summa, quæve finis præceptorum
Decalogi?

Nimirum, ut Deus & proximus sincerè dili-

CATHOLICORUM.

gantur, cuius rei Symbolam fuit in duas tabulas Decalogi à Deo facta distinctio: In priore quidem tabula tria decentur: qua ad charitatem Dei; in secunda verò septem, qua ad dilectionem proximi spectant, explicantur. Exod. 20.

Quâ ratione præcepta primæ tabulæ charitatem Dei edocent?

Quoniam tollunt, & prohibent vitia cultui, honoriq; Dei maximè contraria: Idololatriam, admonent autem verum purumque Dei cultum corde, ore, ac opere fideliter exhibendum esse: quod ubi fit, utique solus verus Deus cultu latria colitur & adoratur.

Quomodo præcepta secundæ tabulæ, charitatem proximi explicant?

Eo ipso, quod nostrum erga proximum officium I. Cor. 13. ordine complectuntur: Videlicet, ut non solum Ad Tit. 20. majores honoremus; sed etiam opere, verbis & voluntate prodesse omnibus, & nocere nemini studeamus: sive corpus proximi, sive persona junctæ conjugio, sive bona fortuna considerentur.

Quæ summa est præceptorum de proximo diligendo?

Hæc ipsa nimirum: Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris. Omnia verò quæcunque vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis. Hæc est enim lex & Propheta. Matt. 7.

Suntne præter Decalogum alia præcepta?

Sunt utique, nec solum utiliter illa, verum etiam necessario observanda; præsertim Ecclesia præcepta, cui veluti sanctissimæ Matri, sponseque Matt. 18.

PARVUS CATECH:

Christi aures, & mentes præbere Catholici filii omnes debemus.

Quot sunt præcepta Ecclesiæ:
Præcipuè quinque numerantur:

Primum.

Statutos Ecclesia festos dies celebrato.

Concil.

Ludgun.

Concil.

Agath. *ter audito.*

Secundum.

Sacrum Missæ officium diebus festis reveren-

Tertium.

Can. A- *Indicta certis diebus jejuniâ, & à quibusdam*
pos. 68. *cibus abstinentiam observate.*

Quartum.

Concil.

Lateran.

Peccata Sacerdoti proprio, aut alteri cum ejus facultate singulis annis confiteor.

Quintum.

Concil.

Trident.

sess. 13.

Sacrosanctam Eucharistiam ut minimum se-
mel in anno, idque circa festum Paschæ, sumito.

Quem fructum adfert horum observatio
præceptorum?

Hæc, atque id genus alia Ecclesiæ tum institu-
ta, tum præcepta, primum, fidem, humilitatem,
& obedientiam Christianam exercent: deinde
cultum divinum, honestam disciplinam, &

1. Cor.

14.

publicam tranquillitatem alunt, conservant, &
ornant: eoque mirificè conferunt, ut decenter &
ordine cuncta in Ecclesiâ peragantur: præter-

quam quòd æternam vitam meremur, si
illa ex charitate obser-

vemus.